

Olje- og energidepartementet
E-post: postmottak@oed.dep.no

Deres ref.
22/1168

Vår ref.
2021/634-21

Saksbehandler
Jan Henrik Sandberg, 976 82 469

Dato
22.08.2022

Forslag til endringer i EUs fornybardirektiv - Høringsuttalelse fra Norges Fiskarlag

Bakgrunn for saken:

Olje- og energidepartementet har sommeren 2022 sendt på høring et forslag til endring i tre EU-direktiv. Det omfatter fornybardirektivet (Directive 2018/2001/EU), energieffektiviseringsdirektivet (Directive 2012/27/EU) og bygningsenergidirektivet (Directive 2010/31/EU). Av disse tre EU-direktivene er det først og fremst fornybardirektivet som vil kunne påvirke norsk fiskerinæring og det marine miljøet. Ingen av de nevnte direktivene er hittil godkjent/implementert i Norge, men departementet opplyser at de er i «EØS-prosess».

Hensikten med EU-kommisjonens forslag til endringer i fornybardirektivet er å legge til rette for raskere utbygging av fornybar energi. Det omfatter ikke minst utbygging av vindkraftverk til havs. Det legges bl.a. opp til at EUs medlemsstater (og Norge?) skal identifisere land- og sjøområder for rask utbygging (såkalte «renewables go-to areas»), for hastebehandling av nye vindkraftverk. Dette vil igjen innebære sterkt begrenset tid for kunnskapsinnhenting og medvirkning. EU-kommisjonen legger i denne sammenhengen opp til at kampen mot klimaendringer skal være overordnet hensynet til natur, annet næringsliv og «lokale protester».

Forslaget ble opprinnelig lagt frem av Europakommisjonen 18. mai 2022, og er tilknyttet EUs arbeid under «REPower EU», i tråd med EUs nye ambisjoner om å gjøre seg uavhengige av energiimport fra Russland. Olje- og energidepartementet ber om synspunkter på EU-kommisjonens forslag, som grunnlag for å utvikle Norges posisjon i den videre EØS-prosessen.

Innspill fra Norges Fiskarlag:

Norges Fiskarlag har stor forståelse for ønsket om å bygge ut fornybar energi. Imidlertid har fiskerinæringen ikke bare gode erfaringer med prosesser for utbygging av vindkraft til havs. Vi konstaterer at samtlige konsekvensutredninger for utbygging av vindkraftverk i norske farvann hittil har hatt preg av hastverksarbeid. De har i alt for liten grad vært bygget på god kunnskap om fiskerier, effekter på fiskebestander og det marine miljøet ellers.

Det bør bemerkes at Norges Fiskarlag den siste tiden har opplevd økende forståelse for at fiskeriene skal hensyntas ved utbygging av ny fornybar energi. Regjeringen har nå gitt klart uttrykk for at vindkraftverk til havs ikke skal bygges ut i viktige fiske-, gyte- og oppvekstområder. Dette krever god forhåndskunnskap om fiskerier, fiskebestander og miljøeffekter, gode marine kartlegginger (Mareano-programmet) og ikke minst forsvarlige forvaltningsprosesser. Disse forvaltningsprosessene må skje i samsvar med havressursloven og prosessreglene i havenergiloen, og ikke gjennom hastebehandling basert på EU-direktiv.

Det bør også nevnes at Norges Fiskarlag opprinnelig ikke fikk denne saken på høring. Saken ble i tillegg sendt på høring i fellesferien. Høringsdokumentene foreligger heller ikke på norsk. Vi har derfor ikke hatt anledning til å sende saken videre til våre medlemslag for innspill derfra.

Norges Fiskarlag mener på denne bakgrunn at regjeringen ikke kan implementere EUs fornybardirektiv, med EU-kommisjonens endringsforslag, nå. Før dette eventuelt kan skje må konsekvensene for naturmiljøet, fiskerinæringen og andre berørte parter belyses langt bedre.

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Sverre Johansen

Jan Henrik Sandberg

Kopi til: Medlemslag, Nærings- og fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, NVE og Havforskningsinstituttet.

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.